

Munkatársak: Szanyi Brigitta régész, Szászvári Linda, Szöllősi Géza régésztechnikusok.

PÉTERVÁRY TAMÁS

161. Gyál, 24. számú lelőhely

(Pest megye) Sza

2003. július 9. és szeptember 19. között végeztünk régészeti kutatást a területen. Munkánkat megnehezítette, hogy a kutatóárkok számára a lelőhelyen található telepített erdőben, 10 méter széles sávokban fákat kellett irtanunk. A kutatóárkokban egy nagyméretű, kerek, szarmata kori gödröt, egy szintén szarmata korszakba tartozó árkot, egy leletanyag nélküli tüzelőgödröt és számos bizonytalan korú árkot sikerült feltárnunk. A lelőhelyen további régészeti kutatásokra a nyomvonalba eső erdőrész teljes kiirtása után nyílik lehetőség.

Munkatársak: Szanyi Brigitta régész, Szászvári Linda, Szöllősi Géza régésztechnikusok.

PÉTERVÁRY TAMÁS

162. Gyál, III. homokbánya

(Pest megye) Á

A telek a város határának D-i részén, az M5 autópályától kb. 150–500 m-re ÉK-re helyezkedik el a 078/8–13 hrsz. parcellákon. Területe szántó a 19. század vége óta.

A 2003. szeptember 20-án végzett helyszíni szemle során megvizsgáltuk a bányatelek területét. Talaja kevésbé humuszos homok, Ny–K és ÉNy–DK irányú magaslatokkal tagolt felszínét tavalyi vetemény maradványai és magas, részben kiszáradt gyom borítja, a talajfelszín részletei csak a kiemelkedések tetején láthatók.

A bányatelek K-i határvonalánál emelkedő, Ny–DK irányú domboldalt a sűrű növényzet miatt nem vizsgálhattuk meg.

A bányatelek É-i harmadánál levő, Ny–K irányú dombháton egyetlen Árpád-kori edénytöredéket találtunk, közelében néhány újkori edénytöredéssel. Nem lehet eldönteni, hogy a lelet másodlagos helyzetű-e, vagy régészeti lelőhelyet jelez.

A bányatelek D-i részén levő, ÉNy–DK irányú, kisebb kiemelkedéseken helyenként látszó felszínen régészeti leletet nem találtunk.

A bányatelek É-i részétől NyÉNy-ra régészeti lelőhelyek (Gyál 10., 11., 12.) vannak, de régészeti érintettségét a helyszíni szemlével nem lehetett meghatározni.

DINNYÉS ISTVÁN

163. Gyomaendrőd, belterület

(Békés megye) Ø

A város belterületén 2003-ban a korábbiakhoz hasonlóan folytatódott a szennyvízvezeték építési munkái és az ahhoz kapcsolódó régészeti felügyelet. Az év során a következő munkaterületeken építették meg a szennyvízhálózatot. Az endrődi városrészen: a Fő úttól délre

eső területeken; a gyomai városrészen: a Hősök útjától keletre eső területeken, valamint az előző évek építkezéseiből kimaradt részeken. 2003 végére a teljes szennyvízhálózat elkészült.

A 2003. évi munkák során a felsorolt, földmunkákkal érintett területen az árkok és aknák helyén régészeti lelet nem került napvilágra, régészeti jelenségekre utaló nyomokat nem tapasztaltunk.

LISKA ANDRÁS

164. Gyöngyös, Szabaton

(Tolna megye) Á

A Donát-patak D-i partján emelkedő É–D-i irányú dombok egyikén a 2003. február 28-i légi fotózásnál a hóban földvár nyomainak mutakoztak.

2003. április 8-án a lelőhelyet sűrű bozótban a GPS segítségével találtam meg. A hosszú, keskeny gerincet D felől bemélyedő nyereg választja el a domb folytatásától. É, Ny és K felől változó szélességű terasz figyelhető meg. A domb teteje és oldala is bozotos, de elég sok a disznótúrás. Ennek ellenére leletet nem találtam.

A lelőhely – szerkezete, nagysága alapján – minden bizonnyal Árpád-kori földvár lehetett.

MIKLÓS ZSUZSA

165. Győr, Árpád utca 93.

(Győr-Moson-Sopron megye) Rő, Á, Kk, Kú

Építkezést megelőző próbafeltárást végeztünk 2003. május 27. és július 4. között. Három kutatóárral vágtuk át a telket, feltártunk 141 m² területet.

A vízjárta, üledékes, iszapos altalajon (utolsó fázisát néhány vízhortda római kori cserép keltezi a római korra, illetve utána) a 13–14. században kültelki hasznosítás „őshumusz” keletkezett, amelyet árokrendszer osztott telkekre. Az egyes telkeken szórványos telepnyomokat figyeltünk meg: egy kemence, 3 kútszerű (víznyerő) gödör, 10 sekély, többnyire formátlan gödör jellemzi (utóbbiak egy részéről még az sem biztos, hogy emberi munka eredménye). Jelentkezési szintjük a mai felszín alatt 200–240 cm között van. Még ugyanebben a korban újra elvizesedett a terület, a csoportokban elhelyezkedő, de felmenő építményhez nem tartozó cölöphelyek alapján következtetünk erre, amelyek minden megfigyelhető esetben szuperpozícióban voltak az egyéb településobjektumokhoz képest. A korszak végén, a 14–15. században az egész területet feltöltötték, a töltés helyenként 80 cm vastag (ebből származik a leletanyag legnagyobb része). A kora újkorra egyetlen, csak a metszetben észlelhető beásás volt keltezhető. A terület sokáig érintetlen maradt, majd a 19. század második felében a környék meginduló nagy építkezései során újabb jelentős tereprendezés (feltöltés) történt. A leletanyag zömét nagyszámú 13–14. századi (kisebb mértékben későbbi) edénytöredék és feldarabolt állatcsontok alkotják, említésre érdemes egy